

Cultuurnota 2014-2019

Projectvereniging 5-art

**Alveringem, De Panne, Diksmuide,
Houthulst, Koksijde, Lo-Reninge,
Nieuwpoort en Veurne**

versie december 2013

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Deel 1. Een inleiding op 5-art – verleden en heden	4
1. Het verleden	4
2. Het heden.....	6
2.1. De rol van hogere overheden en andere overlegstructuren	6
2.2. Mogelijke uitbreiding van de projectvereniging	7
Deel 2. De toekomst.....	8
1. Missie.....	8
2. Visie.....	8
3. Doelstellingen	9
3.1. Afstemmen van het aanbod en cultuurcommunicatie	9
3.2. Cultuureducatie	10
3.3. Gemeenschapsvorming en stimuleren van cultuuractoren	11
3.4 (cultureel) erfgoed	11
3.5. bibliotheeksamenwerking	12
3.5. ondersteuning gemeenten in uitbouw kwalitatief vrijwilligersbeleid en naar opleidingen.....	12
4. Middelen en instrumenten.....	13
4.1. Bestuurlijke organisatie	13
4.2. Financiële en personele middelen	14
Bijlagen.....	16
Demografie.....	16
Economie	19
Onderwijs.....	19
Cultuuractoren en het culturele veld	20
Culturele programmatie	20
Bibliotheken.....	20
De kunsten	20
Het culturele erfgoed	21

Voorwoord

De gemeenten en steden Alveringem, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne werken al sinds 1998 samen rond culturele materies.

In de volgende beleidsperiode willen deze gemeenten hun samenwerking graag verder zetten.

Sinds de goedkeuring van de cultuurnota 2014-2019 in de raad van bestuur van 22 augustus 2013 beslisten ook de steden en gemeenten Diksmuide, Lo-Reninge en Houthulst vanaf 2014 toe treden tot de samenwerking. Deze herziene versie werd in die zin aangepast.

We hebben gekozen voor een compacte cultuurnota, die kort en krachtig weergeeft waar de samenwerking vandaan komt, hoe ze is geëvolueerd en hoe we de samenwerking in de toekomst zien evolueren, rekening houdende met de contouren waarin deze samenwerking zich moet bewegen. Achtergronden bij deze cultuurnota zijn meegenomen in de bijlagen.

Met deze cultuurnota wenst 5-art bij de Vlaamse overheid een aanvraag in te dienen voor subsidiëring voor het afstemming van het culturaanbod en de communicatie, zoals mogelijk gemaakt in het Decreet Lokaal Cultuurbeleid van 13 juli 2001 en het vernieuwde Decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012. Tegelijk wenst 5-art ook een ruimer takenpakket op te nemen dan louter de cultuurcommunicatie en het afstemmen van het aanbod. Deze nota is daarom ook de officiële beleidsnota van 5-art voor de volgende legislatuur van de samenwerking.

De cultuurnota 2014-2019 werd goedgekeurd in de raad van bestuur van 22 augustus 2013. Deze aangepast versie werd ter informatie voorgelegd in de raad van bestuur van 28 november 2013 en wordt aan de verschillende gemeenteraden voorgelegd.

Jan Loones, schepen van Cultuur Koksijde, voorzitter
Nathalie Delva, schepen van Cultuur, Veurne - ondervoorzitter
Martine Rabaey, schepen van Cultuur, Alveringem
Christophe Delrive, schepen van Cultuur, De Panne
Karline Ramboer, schepen van Cultuur, Diksmuide
Jeroen Vandromme, schepen van Cultuur, Houthulst
Wout Cornette, schepen van Cultuur, Lo-Reninge
Geert Vanden Broucke, schepen van Cultuur, Nieuwpoort

Deel 1. Een inleiding op 5-art – verleden en heden

5-art is het cultureel samenwerkingsverband van Alveringem, De Panne, Diksmuide, Houthulst, Koksijde, Lo-Reninge, Nieuwpoort en Veurne. Deze **8 gemeenten**, samen goed voor **47 deelgemeenten**, vormen samen de arrondissementen Veurne en Diksmuide, de **meest westelijke arrondissementen** van Vlaanderen en België. Ze vormen samen wat de **Noordelijke Westhoek** wordt genoemd.

Het arrondissement Veurne werkt sinds 1998 samen rond cultuur.

De regio is afgebakend door de grens met Frankrijk, de Noordzee en de gedeeltelijk door de IJzer (in Alveringem, en bij de IJzermonding in Nieuwpoort). Die eerste twee grenzen beperken aanzienlijk de radius waaruit de gemeenten van 5-art publiek kunnen aantrekken.

Met Noord-Frankrijk delen de 5-art gemeenten weliswaar een groot stuk geschiedenis en erfgoed; institutioneel, cultureel en economisch. Ooit vormde de 5-artstreek één geheel met de regio vlak over de grens, dat ook nu nog de Franse Westhoek of Frans-Vlaanderen genoemd wordt. Hoewel de grenzen 20 jaar geleden zijn opengesteld is en blijft de 'schreve' een belangrijke mentale en taalkundige barrière.

De grensligging en het statuut van 'ontwikkelingsgebied' geven de regio (ruime) mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de hogere overheden. Er zijn subsidiemogelijkheden voor plattelandsontwikkeling (waarvan de badsteden zijn uitgesloten), in het kader van de Doelstelling 2 Kustvisserijgebied (Europese Unie), het kustactieplan en de subsidiekanalen voor samenwerking (LEADER, Interreg), waarmee eventueel nog rond cultuur gewerkt zou kunnen worden.

1. Het verleden

Het arrondissement Veurne werkt sinds 1998 samen rond cultuur. Het gebied bouwt daarmee voort op een traditie en een aangevoelde verbondenheid die al langer teruggaat.

De verbondenheid tussen de kustgemeenten en het hinterland, vnl. op toeristisch vlak, werd al lang voor de opstart van een cultureel samenwerkingsverband aangevoeld. De toeristische intercommunale '*De Belgische Westkust*' (later '*De Vlaamse Westkust*') die vanaf 1960 het toerisme in de vier, later drie kustgemeenten, en in Veurne wilde stimuleren, kwam dus niet uit de lucht gevallen.

In het arrondissement Veurne werd tot medio de jaren negentig niet of nauwelijks over cultuurbeleid gesproken, hoewel er wel al – soms al sinds jaar en dag – een aantal belangrijke culturele actoren aanwezig waren: de Stedelijke Academie voor Muziek en Woord uit Veurne en de Westhoekacademie Koksijde (beide met filialen in de andere 5-art gemeenten) en de bibliotheken. De initiatieven bleven beperkt tot individuele en niet-gecoördineerde acties. Het culturele veld en de infrastructuur werden jarenlang verwaarloosd. De verschillende gemeenten werkten ieder op hun eiland zonder veel overleg aan een cultureel programma. Kortom: cultuur, en zeker lokale cultuur was geen hot item.

In de tweede helft van de jaren negentig voltrok zich – mede door de voortrekkersrol van de gemeente Koksijde – een inhaalbeweging. In de hele regio groeide de interesse voor cultuur en ontstond er een dynamiek om ook daadwerkelijk een lokaal cultuurbeleid te gaan voeren.

Het samenwerkingsverband **5-art**, aanvankelijke Westku(n)st, startte in 1998 toen 'de Vlaamse Westkust' stilaan op zijn einde liep, en breidde de samenwerking uit met Alveringem.

Van de 5-art regio stapten Koksijde en De Panne als eersten in het 'decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid'. Vanaf 2008 stapten ook Nieuwpoort, Veurne en Alveringem. **Daardoor beschikten de vijf steden en gemeenten over een cultuurbeleidscoördinator en een goedgekeurd cultuurbeleidsplan voor de periode 2008-2013.**

Het cultuurbeleid in de regio is dus geprofessionaliseerd. Toch zijn er onderling nog grote verschillen in de mogelijkheden.

In 2005 werd 5-art een officiële projectvereniging, volgens het Decreet rond Intergemeentelijke Samenwerking van 6 juli 2001.

Met het samengaan van de drie kustgemeenten met twee gemeenten uit het hinterland wil(de) 5-art de vele mogelijkheden en kansen van de culturele rijkdom benutten en positief aanwenden om als regio uit te groeien tot een vooraanstaand gebied op het vlak van cultuur in Vlaanderen.

5-art werkt daarom rond cultuur in de brede zin: naast de 'schone kunsten' is er ook aandacht rond het cultureel en bouwkundige erfgoed van de regio.

In 2009 diende 5-art daarom een aanvraag tot afsluiten van een erfgoedconvenant in. Die aanvraag werd toen niet ingewilligd, voornamelijk omwille van de kleine schaal van de regio.

Met de bestaande middelen werden desalniettemin al in de cultureel erfgoedwerking geïnvesteerd, met de instap in het project 'WESTHOEK verbeeldt'.

De samenwerking inspireerde ook andere culturele instellingen. Sinds 1999 werken ook de bibliotheken op arrondissementsniveau samen, nadat eerder al drie van de vijf bibliotheken samenwerkten. De 'Westkustbibliotheken' zijn nu opgenomen onder de 5-art- koepel.

De Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD), aanvankelijk enkel in Veurne, heeft nu filialen in elk van de vijf gemeenten. Hetzelfde geldt voor de Westhoekacademie (WAK), aanvankelijk enkel in Koksijde, nu met filialen in elk van de vijf gemeenten.

Voor het administratieve luik werd tot en met 2010 een beroep gedaan op het stads- en gemeentepersoneel van de partners. Daarbij werd gewerkt met een jaarlijkse beurtrol. Vanaf 2011 is een coördinator in dienst.

2. Het heden

In de voorbije 15 jaar, sinds de start van Westku(n)st/5-art is heel wat veranderd, en moet ook de taak van een intergemeentelijk samenwerkingsverband mee evolueren.

Ondertussen begint het c.c. CasinoKoksijde straks aan zijn 14de werkingsjaar. En was de organisatie van het 5-art openings- en slotconcert voor de stad Nieuwpoort vijf of meer jaar geleden naar eigen zeggen nog een goede leerschool en een gelegenheid om ervaring op te doen met dergelijke organisaties, dan beschikt de stad nu over één –en vanaf oktober twee- zalen waar de cultuurdienst regelmatig culturele activiteiten organiseert en worden ook in de andere gemeenten meer en meer zelf activiteiten georganiseerd.

Waar 5-art 15 jaar geleden door de organisatie van concerten, een gecoördineerd programma en gezamenlijk culturele manifestaties nog een leemte invulde dreigt ze er nu mee concurrentie aan te doen aan de eigen gemeenten en verenigingen van het samenwerkingsverband.

De rol van 5-art als grote organisator is (deels) voorbij. De voorbije jaren is de professionalisering toegenomen en is lokaal een heel eigen dynamiek ontwikkeld. De toekomst van 5-art ligt elders. De ontwikkelingen zijn al enkele jaren gaande en worden nu vertaald in een vernieuwde missie en visie.

De regio is nog steeds de schaal, maar 5-art wil met zijn werking nu bijdragen aan de gemeentelijke werking en de dynamiek daar extra aanzwengelen. Het doel is te komen tot een hogere participatie, meer deelname van mensen aan het culturele leven. De beleidsterreinen waarop 5-art daarbij actief wil zijn worden bepaald door traditie en vernieuwing, en zijn het gevolg van het ontstaansproces waarlangs deze cultuurnota tot stand kwam.

Vandaar zal in de toekomst dus grote aandacht gaan naar cultuurcommunicatie, het afstemmen van het aanbod en cultureel erfgoed, maar binnen de grenzen van zijn mogelijkheden wil 5-art ook aandacht hebben voor cultuureducatie, gemeenschapsvorming, onroerend erfgoed en verdere professionalisering.

2.1. De rol van hogere overheden en andere overlegstructuren

Sinds 1996 speelt de **provincie West-Vlaanderen** in op de groeiende samenwerking in de Westhoek door een streekgericht beleid te voeren. Vanuit het Streekhuis Esenkasteel in Diksmuide werken provinciale medewerkers met lokale partners stimulansen uit voor toerisme, landbouw, natuur en landschap, huisvesting en cultuur, sociale economie en welzijn. Tegelijk wil het Streekhuis het voortouw nemen voor een geïntegreerd en integraal regiobeleid in de Westhoek.

Sinds 2005 is een gebiedswerker cultuur in de Westhoek actief. Haar voornaamste taken zijn: coördinatie en ondersteuning van een (geïntegreerd) cultuurbeleid in de Westhoek, het mee ontwikkelen van streekprojecten, de coördinatie van grensoverschrijdende samenwerking met betrekking tot cultuur en cultureel erfgoed, en het voorbereiden van een toekomstgericht cultuurbeleid. Daarnaast detecteert de gebiedswerker in gemeenten mogelijke projecten voor Europese programma's en stemt ze het streekbeleid cultuur in de Westhoek af op andere beleidsdomeinen (toerisme, landschap en cultuur, leefbaarheid, ruimtelijke ordening, ...).

Cultureel erfgoed neemt een belangrijke plaats in binnen de streekwerking voor cultuur. De gebiedswerker cultuur stimuleert ondermeer de inbedding van cultureel-erfgoedactiviteiten en –sites in herkenbare verhaallijnen van de Westhoek. De gebiedswerking volgt ook de cultuurhistorische netwerkprojecten Oorlog en Vrede in de Westhoek en Westhoek Streekmuseum nauw op.

De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vormen bij al deze bij wijlen een intermediair aanspreekpunt voor de provincie.

Omwille van factoren als de beperkte studie- en carrièremogelijkheden, hoge woningprijzen ... verlaten heel wat jongeren tussen hun 18e en 25e levensjaar de Westhoek (de zgn. brain-drain). Ze gaan buiten de Westhoek op zoek naar studie- of carrièremogelijkheden.

Het **RESOC Westhoek** doet daarom sinds 2009 inspanningen om jongeren te overtuigen van de kwaliteiten van de Westhoek als werkregio om zo opgeleide jongeren aan te trekken en/of te behouden (brain-gain).

Lag de focus aanvankelijk op het promoten van de Westhoek als interessante werkregio en de potentieel interessante vacatures, dan is men ook gaan beseffen dat een aantrekkelijke werkregio ook een aantrekkelijke regio moet zijn om in te leven, waar ruimte en aanbod is aan ontspanning en cultuurbeleving. In het nieuwe streekpact – voorzien eind 2013- wil RESOC daarom een **grotere aandacht voor cultuur als middel om een streek aantrekkelijk te maken**, om te blijven of om aan te trekken. De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen hierin hun rol spelen.

2.2. Mogelijke uitbreiding van de projectvereniging

De 5-art gemeenten maken deel uit van de Westhoek.

Tot de Westhoek worden meestal de arrondissementen Veurne, Diksmuide en Ieper gerekend. Die afbakening wordt evenwel niet altijd gevolgd. Diverse samenwerkingsverbanden hanteren andere grenzen. Zo hoort de Westkust wel tot de provinciale streekwerking rond de Westhoek, maar niet tot het toeristisch product Westhoek.

De 5-art gemeenten vormen de 'Noordelijke Westhoek'. Met de 'Zuidelijke Westhoek' wordt dan het arrondissement Ieper bedoeld.

Zowel in het arrondissement Ieper als het arrondissement Diksmuide zijn/waren culturele samenwerkingsverbanden actief. In het arrondissement Ieper is al geruime tijd CO7 actief, aanvankelijk enkel rond cultuur, later ook rond archeologie en cultureel erfgoed.

In het arrondissement Diksmuide startte in 2008 het samenwerkingsverband *Hout- en Blooteland* rond cultureel erfgoed. De gemeente Kortemark, die in 2007 de overstap maakte naar de projectvereniging Ginter (rond Brugge, met uitlopers tot de kust), is geen lid, maar werkt wel samen met de rest in het project 'WESTHOEK verbeeldt'. Rond cultuur was in het arrondissement Diksmuide in het verleden ook *Westblik* actief (cultuur en bibliotheken).

De voorbije jaren zijn de banden tussen de verschillende samenwerkingsverbanden verstevigd, niet in het minst doordat Hout-en Blooteland en 5-art instapten in het beeldbankverhaal van Erfgoedcel CO7. De coördinatoren van 5-art en CO7 zitten regelmatig samen, houden in de mate van het mogelijk rekening met elkaar en stemmen bepaalde elementen van de communicatie met elkaar af (bv. communicatie via Ut).

Met het oog op de nieuwe beleidsperiode startten in de loop van 2013 ook gesprekken rond de mogelijk uitbreiding van de samenwerkingsverbanden, mede gestimuleerd door de provincie West-Vlaanderen, het Westhoekoverleg, RESOC en inspelend op het debat rond de Interne Staatshervorming vanuit Vlaanderen.

Diksmuide, Lo-Reninge en Houthulst sloten aan 5-art, de gemeente Koekelare bij Ginter.

Door deze uitbreiding met Diksmuide, Houthulst en Lo-Reninge groeit het inwonersaantal aan 90.579 inwoners. Met uitzondering van Koekelare en Kortemark zit de hele bestuurlijke 'Noordelijke Westhoek' nu geclusterd samen.

Deel 2. De toekomst

1. Missie

Door regionaal overleg, samenwerking en ondersteuning creëert 5-art lokaal culturele meerwaarde en draagt bij tot meer cultuurdeelname.

2. Visie

Het samenwerkingsverband 5-art omvat –op dit moment- de steden en gemeenten Alveringem, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne.

De steden en gemeenten die deel uitmaken van 5-art willen lokaal culturele meerwaarde creëren. Ze doen dat door te overleggen en samen te werken met elkaar en met de andere culturele actoren in de regio. Tegelijk krijgen ze ook ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

Centraal in de samenwerking staat het product 'cultuur', in de brede zin van het woord, en een bredere bekendheid van en deelname aan dat 'product' bij het publiek. 5-art doet dat door te werken aan een betere communicatie rond en promotie van cultuur, door het afstemmen van het aanbod, door jongeren van jongsaf via cultuureducatie warm te maken, door drempels weg te nemen en het verleden publieksvriendelijk aan de man te brengen.

Het samenwerkingsverband 5-art wil noch voor de bevolking, noch voor de deelnemende gemeentebesturen een extra speler zijn, of een extra niveau creëren. Het samenwerkingsverband zijn de gemeenten, wat betekent dat 5-art gebruikt maakt van het bestaande lokale niveau, en de (banden tussen) de lokale spelers versterkt. Het gewicht komt te liggen op de verbinding en verknoping van het lokale niveau, dat van de individuele actoren in het veld en het publiek, eerder dan op het tot stand brengen van een relatie tussen het publiek en het samenwerkingsverband.

5-art ondersteunt in de eerste plaats het werk van de deelnemende gemeenten. Door de samenwerking moeten lokaal zaken kunnen worden gerealiseerd. 5-art werkt met andere woorden meer sectorondersteunend dan publieksgericht. De nadruk voor 5-art ligt op een tweedelijnswerking, al wordt een eerstelijnswerking niet uitgesloten. Wat 5-art doet moet een meerwaarde betekenen voor de deelnemende steden en gemeenten. De regionale samenwerking moet dienen als een hefboom voor de lokale werking. 5-art werkt dus aan regionale activiteiten met een lokale impact.

5-art zal daarvoor ook samenwerken buiten de grenzen van zijn eigen samenwerkingsverband. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht aan de regio Westhoek.

3. Doelstellingen

De doelstelling van 5-art is de cultuurdeelname te verhogen door

1. het culturele aanbod in de regio op elkaar af te stemmen
2. door het bestaande aanbod bekend en toegankelijk te maken bij een ruim publiek door een aangepaste cultuurcommunicatie
3. door culturele ontwikkelingen te stimuleren die de mogelijkheden van een afzonderlijke gemeente overstijgen, en hiervoor culturele projecten op schaal van de regio te ontwikkelen

Concreet zal dat gebeuren op volgende beleidsdomeinen of volgende beleidslijnen:

3.1. Afstemmen van het aanbod en cultuurcommunicatie

De acties rond het afstemmen van het aanbod en de cultuurcommunicatie zijn gericht op één doel: de cultuurdeelname verhogen.

Een goed, brede en duidelijke cultuurcommunicatie moet bewoners en bezoekers bewust maken van het culturele vrijetijdsaanbod in de (eigen) streek en hen uitnodigen van het aanbod gebruik te maken. Het 'product' staat daarbij centraal, niet de aanbieder. 5-art wil het aanbod communiceren, wars van grenzen als 'gemeentelijk of privé-organisatie' of gemeentegrenzen.

Daarnaast kan 5-art ook dienen als platform om regionaal te bekijken waar drempels voor participatie liggen, en hoe deze zouden kunnen worden weggewerkt.

5-art wil niet zomaar wat acties ondernemen, maar werk maken van een doordacht beleid. Daartoe zal 5-art gebruik maken van de nodige en bestaande 'tools' of indien nodig zelf onderzoeken uitschrijven. Kennis is immers in deze ook macht. Gezien bestaande tools van CultuurNet Vlaanderen zich veelal baseren op de informatie uit de Cultuurdatabank wil 5-art de gemeenten ook begeleiden om deze 'data' zo goed mogelijk verzameld te krijgen.

Inzake cultuurcommunicatie lijken de centrale vragen: wie doet wat? Hoe communiceer je goed, lokaal en regionaal? De voorbije jaren zijn op deze vragen al verschillende antwoorden gekomen, of delen van een mogelijk antwoord. Het wordt zaak deze elementen de komende jaren bij elkaar te brengen en ook concreet toe te passen op de (ruime) regio, en, indien nodig, voor de laatste knopen, externe hulp in te roepen.

Op dit moment is 5-art ervan overtuigd dat cultuurcommunicatie in de toekomst, meer dan nu het geval is, (opnieuw) op het lokale niveau moet gebeuren, met verknoping en verbinding van het lokale niveau, dat van de individuele actoren in het veld en het publiek. 5-art zal die verknoping en verbinding ondersteunen en begeleiden. Daarnaast kan er, via het samenwerkingsverband, complementair, tailormade en doelgroepgericht gecommuniceerd worden. De gekende demografische gegevens (zie bijlage) De omgevingsanalyse geven al een aardig idee van potentiële doelgroepen, maar meer onderzoek moet gedegen beleidskeuzes mogelijk maken.

Een goede relatie met communicatie- en ev. toeristische diensten lijkt daarbij onontbeerlijk. Zij immers, meer dan de cultuurdiensten, bepalen wat en hoe gecommuniceerd wordt.

De regelmatige programmatoeren van culturele voorstellingen, als c.c.CasinoKoksijde, Ysara en Het Bedrijf houden al geregeld overleg, ook met actoren van buiten de regio (zoals de culturele centra van Middelkerke en Diksmuide). De uitdaging in de komende zes jaar zit er in om ook afstemming mogelijk te maken met 'nieuwe' en regelmatigere programmerende actoren, zoals Furn'event of de diensten van de verschillende gemeentebesturen.

Ook op andere terreinen kan overleg georganiseerd worden, naar aanleiding van evenementen (bv. herdenking Eerste Wereldoorlog) of thema's (bv. tentoonstellingen).

Het wordt de grote uitdaging dit te organiseren zonder een te zware of voor de cultuurdiensten te veeleisende structuur op te zetten.
Een goede interne communicatie zal hiertoe bijdragen.

5-art kijkt daarbij ook over de grenzen van de eigen regio. Acties hoeven zich niet te beperken tot de eigen regio, maar kunnen gebeuren na overleg en in samenwerking met anderen. De burens van CO7 zijn hier de evidente eerste partners, de Westhoek de potentiële schaal.

Ontwikkelingen rond de doelstellingen van RESOC (zie 2.1.) en haar Streekpact zullen duidelijk moeten maken welke rol 5-art verder kan spelen, en in hoeverre de regiocommunicatie ook buiten de regio moet gericht zijn. Wil men het aanbod regionaal beter communiceren, of wenst men het culturele aanbod van de regio buiten de regio te communiceren?

(Potentiele) acties:

- lessen invoeren UiTdatabank
- onderzoek kindvriendelijkheid aanbod (Vliegdoos)
- onderzoek leefstijlen en bepalen doelgroepen (Blik op cultuur)
- bepalen vragen + uitvoeren aanbodanalyse
- participatieonderzoek
- doelgroepenwerking: thematische uitgaven (bv. klassiek of gezinnen)
- UiTinMijnRegio communicatie
- opstellen communicatieplan (i.s.m. CO7)
- werken aan mentaliteitswijziging (toelaten dat een ander op jouw gebied communiceert)
- uitbouw van een regionaal verdeelsysteem voor culturele communicatie (cfr. Aeolus)
- Nauwere samenwerking en partnerschap met het regionale cultuurmagazine Ut voor aandragen, controleren en aanvullen gepubliceerde content moet zorgen voor betere en volledige regiocommunicatie
- werken aan relatie met degenen die communiceren: communicatiediensten, ev. toeristische diensten, ...
- Overleg programmatoren (casino, Ysara, Furn'event, De Panne, Diksmuide, het bedrijf, ...)
- 5-art als medebeheerder sociale webpagina's gemeentelijke cultuurdiensten en bibliotheken
- expertise-opbouw en -uitwisseling rond verschillende vormen van media (bv., maar niet uitsluitend, sociale media)
- acties rond interne communicatie. Bijvoorbeeld opzetten 'intranet' (beveiligde pagina's website? Google Drive?)

3.2. Cultuureducatie

Met '**aWAKe**' bouwde de Westhoekacademie Koksijde (WAK) met financiering van het gemeentebestuur Koksijde de voorbije jaren aan een indrukwekkend kunst- en cultuureducatief project, vnl. bestemd voor de gemeentescholen van Koksijde. Het WAK brengt zijn expertise inzake kunst- en cultuureducatie naar de klassen, op vraag van en in overleg met de scholen zelf. Dat resulteert in op maat gemaakte workshops voor verschillende doelgroepen (peuters, kleuters, lager en secundair onderwijs). Alle muzische domeinen (beeld, media, woord, muziek en dans) kunnen aan bod komen of een cross-over van meerdere domeinen.

Door steun vanuit 5-art kan het project uitgebreid worden naar de andere deelnemende gemeenten in het samenwerkingsverband. Met het door 5-art ter beschikking gestelde budget kunnen lesgevers worden ingezet voor het geven van de workshops en komt tijd vrij om uiteindelijk ook handleidingen te maken van de verschillende workshops, zodat leerkrachten in de toekomst zelf aan de slag kunnen gaan.

3.3. Gemeenschapsvorming en stimuleren van cultuuractoren

Feesten en feestjes zijn ideale gelegenheden om mensen samen te brengen en elkaar te leren kennen. In de periode 2014-2019 wil 5-art met het project '**Artiest zoekt feestneus**' inzetten op de culturele ondersteuning van informele straatinitiatieven en – feestjes en tegelijk meer speelplekken voor artistiek talent in de regio creëren.

Het project stemt m.a.w. de vraag naar een culturele animatie en de vraag naar een speelplek of podium op elkaar af. Bewoners met 'Feestneus'-ambities kunnen een aanvraag indienen voor een gratis kwaliteitsvol live optreden gedurende één uur. Zij kunnen daarbij de keuze maken uit een lijst van artiesten of groepjes van heel diverse genres. 5-art voorziet één groep of artiest per feest en zal binnen het beschikbare budget een maximaal aantal initiatieven ondersteunen. Elk jaar wordt een nieuwe artiestenlijst opgemaakt, waarvoor elk jaar ook een campagne wordt gelanceerd.

Het initiatief bestaat al meerder jaren in Gent en krijgt nu, na contacten met de stad Gent, een regionale vertaling in een meer landelijke context. Door 'Artiest zoekt feestneus' regionaal te organiseren krijgt het project voldoende potentieel, terwijl de impact vooral lokaal te voelen moet zijn.

3.4 (Cultureel) erfgoed

5-art bekijkt de haalbaarheid om in de komende legislatuur te komen tot een **erfgoedconvenant** met de Vlaamse overheid. De aanvraag voor het afsluiten van dergelijke convenant kan ten laatste in april 2017 gebeuren.

Met een erfgoedconvenant en bijhorende erfgoedcel kan een 'volwaardiger', omvattender beleid ontwikkeld worden.

Tot dan zal 5-art zich inzake roerend erfgoed in de eerste plaats blijven focussen op de beeldbank '**WESTHOEK verbeeldt**', met zijn lokale kernen in elke gemeente, waar mogelijk inspelen op opportuniteiten en vragen, en ontwikkelingen faciliteren, zonder zelf een (te) actief beleid te (kunnen) voeren.

'WESTHOEK verbeeldt' wordt verder ontwikkeld en opgebouwd in samenwerking met het samenwerkingsverband CO7/Erfgoedcel CO7 in het zuiden van de Westhoek.

'WESTHOEK verbeeldt' kan mogelijk uitgroeien tot een '**Geheugen van de Westhoek**', waar foto's, kranten en museale collecties samen komen. 5-art zal de ontwikkelingen daaromtrent, die voornamelijk gebeuren via Erfgoedcel CO7, opvolgen en waar mogelijk bijdragen tot het welslagen en de integratie van collecties uit de regio.

Inzake onroerend erfgoed volgt 5-art de ontwikkelingen en mogelijkheden van het nieuwe decreet op het onroerend erfgoed op, en dan vooral de (ev.) mogelijkheden van een Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst (IOED).

3.5. Bibliotheeksamenwerking

De bibliotheken van de regio werken al geruime tijd samen. In de loop van 2013(-2014) doorlopen de bibliotheken hun eigen toekomsttraject.

Bedoeling is dat de samenwerking en het samenwerkingsverband 5-art de lokale bibliotheken helpt hun taken beter uit te voeren, en er samen wordt geijverd voor een betere bekendheid van, een positief imago voor en een gedegen gebruik van dé bibliotheek.

Het samenwerkingsverband ondersteunt het werk van de lokale bibliotheken, en zal zichzelf niet promoten naar de klanten.

Centraal staat de dienstverlening aan en het imago van dé bibliotheek bij de (potentiële) klant, hij/zij die de bibliotheek al dan niet kent, de bibliotheek fysiek of digitaal bezoekt of consulteert.

5-art ondersteunt daarin de lokale bibliotheken, haar medewerkers en bibliothecarissen. Via het samenwerkingsverband wil 5-art de bibliotheken zich sterker laten voelen bij het aangaan van de uitdagingen waar ze elke dag voor staan, wil dat de bibliotheken zich gedragen en ondersteund voelen en het gevoel hebben dat ze 'supporters' hebben.

Het uiteindelijke doel is dat het merk dé bibliotheek (en niet het samenwerkingsverband) beter gekend is, positief wordt gewaardeerd, (meer) gebruik wordt gemaakt van de lokale bibliotheken en de bibliotheken hun lokale taken beter kunnen uitvoeren.

3.6. Ondersteuning gemeenten in uitbouw kwalitatief vrijwilligersbeleid en naar opleidingen

5-art wil de gemeenten van het samenwerkingsverband ondersteunen in hun uitbouw van een kwalitatief vrijwilligersbeleid. Concreet denkt 5-art aan de organisatie en financiering van **opleidingen voor vrijwilligers**, die regionaal gecommuniceerd worden. Opleidingen die een antwoord kunnen bieden op lokaal gesignaleerde of geformuleerde noden kunnen immers ook voor een ruimere regio relevant zijn. Anderzijds kunnen sommige opleidingen slechts georganiseerd worden vanaf een aantal deelnemers. Door ruimer dan de eigen gemeente te communiceren en de opleiding regionaal te organiseren kan dat minimum aantal deelnemers makkelijker worden bereikt. Een gedegen ondersteuning van vrijwilligers moet hen stimuleren actief te blijven.

De perifere ligging van de regio en de daaraan verbonden soms lange reistijden naar opleidingen is voor de professionelen/ambtenaren in de regio soms een struikelsteen. Zeker daar waar de diensten niet zo uitgebreid zijn heeft het volgen van een opleiding een grote impact op het tijdsgebruik. Daarom wil 5-art de schaalgrootte aanwenden om 'de berg naar Mozes te halen', zodat Mozes niet naar de berg hoeft. Met een voldoende aantal deelnemers moet het mogelijk zijn **om infomomenten en opleidingen voor professionelen** regionaal te organiseren, zodat er geen verre verplaatsingen moeten gemaakt worden richting Brussel of Antwerpen.

5-art doet dit waar mogelijk en gepast op Westhoekniveau, samen met de collega's van CO7.

4. Middelen en instrumenten

4.1. Bestuurlijke organisatie

Sedert de omvorming tot projectvereniging in 2005 wordt 5-art geleid door een **raad van bestuur** waarvan de leden benoemd worden door de deelnemende steden en gemeenten. De raad van bestuur is het hoogste bestuurlijke orgaan van de organisatie. De gemeenten van het samenwerkingsverband worden telkens door twee mandatarissen vertegenwoordigd.

Er zijn de stemgerechtigde leden, in concreto de schepenen van cultuur van de deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn er ook leden met een louter adviserende stem, in concreto gemeenteraadsleden uit de oppositie.

Per decreet is vastgelegd dat de raad van bestuur het enige beslissingsorgaan is van de projectvereniging.

De raad van bestuur heeft uitsluitend de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen die kaderen binnen het doel van de vereniging.

Het voorzitterschap van de raad van bestuur wordt afwisselend waargenomen door één van de stemgerechtigde leden. De afwisseling gebeurt jaarlijks. Om de continuïteit naar het volgende jaar te verzekeren wordt de voorzitter bijgestaan door een ondervoorzitter, zijnde de schepenen die in het daaropvolgende jaar voorzitter zal zijn.

De raad van bestuur wordt bijgestaan door een **adviesgroep**. De adviesgroep is het overlegorgaan tussen de schepenen van cultuur, de cultuurbeleidscoördinatoren en/of cultuurfunctionarissen en de provinciale gebiedswerking en heeft beleidsvoorbereidende taken.

De raad van bestuur en adviesgroep vergaderen in principe op de maatschappelijke zetel van de projectvereniging, in het Erfgoedhuis Bachten de Kupe (Oostduinkerke). Het staat de voorzitter echter vrij daarvan af te wijken.

Daarnaast zullen/kunnen in de toekomst nog een aantal **'werkgroepen'/deelcellen/overlegorganen** worden opgericht of verder gezet, waarbij ook externe actoren kunnen worden betrokken.

Te denken valt in de eerste plaats aan een/de **werkgroep bibliotheken**, verder bouwend op het reeds bestaande overleg tussen de 'Westkustbibliotheken'.

Gezien de groeiende cultuurprogrammatie in de steden en gemeenten zal een evenwicht gevonden moeten worden tussen het spontane, al bestaande overleg tussen de verschillende culturele centra, in en buiten de regio, en de cultuurprogrammatie buiten de culturele centra. De tijd en de ervaring zullen moeten uitwijzen of een **werkgroep cultuurafstemming** hierbij het juiste orgaan is, of wenselijk is, of dat er andere mogelijkheden zijn.

Andere potentiële werkgroepen/overlegorganen zijn een werkgroep **communicatie, tentoonstellingen, cultuurraden**, of werkgroepen opgericht naar aanleiding van specifieke activiteiten, zoals Open Monumentendag.

De bedoeling van de werkgroepen is niet extra last te creëren of nog voor extra overleggen te zorgen. De bedoeling moet zijn om de juiste mensen samen te krijgen, onderlegd in hun materie, en met bevoegdheid om beslissingen te nemen of uit te voeren.

De doorstroming van informatie van werkgroepen naar adviesgroep en raad van bestuur en vice versa kan verlopen via de **coördinator** van de projectvereniging, die de schakel vormt tussen de verschillende niveaus.

4.2. Financiële en personele middelen

Het intergemeentelijk samenwerkingsverband 5-art heeft sinds 2011 een **voltijds coördinator** op A-niveau in dienst. Hij vormt de schakel tussen de verschillende niveaus van de projectvereniging en coördineert de samenwerking tussen de verschillende gemeentebesturen ter uitvoering van het regionale beleid.

Hoewel die coördinator onder de personeelsstructuur van de gemeente Koksijde valt, maakt de loonkost rechtstreeks deel uit van de werkingskosten van 5-art. De evaluatie van de coördinator zal in de toekomst meer in samenspraak met de andere gemeentebesturen gebeuren.

Om de werking van de projectvereniging te **financieren** brengen de deelnemende gemeenten een vast bedrag per deelnemer in. De minimumbijdrage is 0,33 euro per inwoner, bestemd voor acties rond cultuurcommunicatie en afstemmen van het aanbod. Mits aanvaarding door de minister van de subsidieaanvraag kan 5-art bijkomstig rekenen op een subsidie van de Vlaamse overheid gelijk aan die van de eigen inbreng, met een maximum van 0,33 euro/inwoner.

Vanaf 2014 telt 5-art 90579 inwoners. In het overgangsjaar 2014 brengen de nieuwe gemeenten, Diksmuide, Lo-Reninge, Houthulst, 0,65 euro per inwoner in. Zij stappen daarvoor in in een deel van de werking. Vanaf 2015 stijgt deze inbreng tot 1,1 euro per inwoner, gelijk aan de bijdrage van de vroegere 5-art gemeenten (Alveringem, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne). Vanaf dan stappen Diksmuide, Houthulst en Lo-Reninge volledig in in de werking van 5-art.

De afspraken hieromtrent zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Een verdeling van de middelen is te vinden op de volgende bladzijde.

Onderstaande begroting geeft een neerslag van de verdeling van de inkomsten en uitgaven.

Uitgaven		
communicatie		17000
UT	2900	
doelgroepenwerking	8000	
OMD brochure	1800	
website	4300	
artiest zoekt feestneus		10000
cultureel erfgoed		
*WH verbeelddt		8200
jaarlijkse kost	2400	
budget gemeenten	4000	
receptie	1200	
scanners/laptops	600	
bibliotheken		8750
cultuureducatie		10000
opleidingen		1250
gemeenschappelijke act		5000
personeel		67000
werking projectvereniging		2328
TOTAAL		129.528
Inkomsten		
gemeentelijke inbreng à 1,1 euro		99637
bijdrage Vlaamse gemeenschap		29891
TOTAAL		129.528

Bijlagen

De bijlagen werden om praktische redenen beperkt tot het arrondissement Veurne.

Demografie

De vijf steden en gemeenten van het arrondissement Veurne telden begin 2013 samen officieel 60.845 inwoners op een oppervlakte van 275,2 km². Dat maakt de regio tot het **derde dunst bevolkte arrondissement van Vlaanderen** (gemiddeld 220 inwoners per km² in 2012 tegenover 466 voor Vlaanderen). Alleen de arrondissementen Diksmuide en Ieper, waarmee het arrondissement Veurne de Westhoek vormt, zijn nog dunner bevolkt. Diksmuide is het dunst bevolkt, met 138 inwoners / km² (in 2012), Ieper heeft er 193.

Er zijn wel **grote verschillen** tussen de kustgemeenten (tussen de 504 en 376 inwoners per km²), Alveringem (62 inwoners per km²) en Veurne (120 inwoners per km²).

Arrondissement Veurne	Aantal inwoners op 1/1/2013
Alveringem	4.970
De Panne	10.784
Koksijde	22.254
Nieuwpoort	11.481
Veurne	11.356
Totaal	60.845

Terwijl de bevolkingstoename in het verleden vooral te wijten was aan de toename in de kustgemeenten, en de bevolking in Alveringem en Veurne wat afnam, is nu ook in Alveringem een groei waar te nemen. Enkel in Veurne is na een aanvankelijke stagnatie nu ook een achteruitgang van het inwonersaantal.

De toename blijft echter voor het grootste deel te danken aan het positieve migratiesaldo in de kustgemeenten. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om al wat oudere mensen, die na hun pensionering kiezen voor een permanent verblijf aan de kust.

Tijdens de zomermaanden stijgt het 'bevolkingsaantal' in de regio exponentieel. Dan verblijven in de kustgemeenten nog eens honderdduizenden mensen. De regio heeft dan ook een belangrijk publiekspotentieel door haar toeristische attractiviteit.

De drie kustgemeenten worden ook gekarakteriseerd door een **hoog aantal tweede verblijvers**. Dit zijn mensen die een woning bezitten of huren en op vrij permanente basis aan de kust verblijven, maar er niet officieel wonen. Het is een algemene evolutie binnen de gemeentebesturen om deze tweede verblijvers als 'eigen' inwoners te gaan zien.

Heel wat anderen daarentegen trekken weg uit de 5-art regio of verhuizen binnen de regio. Eerst en vooral is er de tendens van de 'braindrain'. Hoogopgeleide afgestudeerden vinden in de streek geen werk en gaan elders aan de slag. Maar ook het gebrek aan betaalbare woningen en bouwgronden veroorzaakt het verschuiven van bewoners. Bewoners verhuizen daarom van de kust naar het achterland, waar ze terecht komen in een nieuwe gemeenschap.

Het **aantal buitenlanders** (EU en niet-EU) in de 5-art gemeenten **ligt over het algemeen zeer laag** (in oktober 2007 3,5 % van de totale bevolking). Een kleine meerderheid van hen zijn Fransen. Daarmee volgt de regio het patroon van de Westhoek en de hele provincie West-Vlaanderen.

De regio heeft dan wel weinig inwoners met etnisch-culturele achtergronden, toch is er – in meer of mindere mate – een aanvoelen van 'verschil', van diversiteit. De vele tweede verblijvers en binnenlandse 'migranten' zorgen voor een diversiteit aan talen en gewoonten.

Aan de Westkust zien we –mede door de inwijking van de eerder vermelde pensioenmigranten- in het algemeen een groot aandeel ouderen en een **'vergrijsde' en steeds verder 'vergrijzende' bevolking**. Niet minder dan vier 5-art gemeenten staan in 2013 binnen de twintig gemeenten met de hoogste gemiddelde leeftijd van België (in 2006 waren er dat nog 3). Koksijde prijkt zelfs helemaal bovenaan met een gemiddelde leeftijd van 51,19 (vs. 47,01 jaar in 2006). Ook Nieuwpoort en De Panne staan in de top 10 met hun respectieve gemiddelde leeftijden van 48,86 en 48,02 jaar. Veurne staat op de 19de plek, met een gemiddelde leeftijd van 44 jaar.

De 'vergrijzing' aan de kust grijpt nog veel sterker om zich heen dan verwacht. De gemiddelde leeftijd steeg in de kustgemeenten steeg in de voorbij 7 jaar met 3 jaar...

Het is dan ook niet verwonderlijk dat in er in de 5-art regio **procentueel (veel) meer 65-plussers** zijn **dan in de meeste andere arrondissementen van Vlaanderen**. De afgelopen tien jaar groeide het aantal 65-plussers langs de kust meer dan dubbel zo snel als in de rest van Vlaanderen.

Aandeel leeftijdscategorie (2012)	0-17 jaar	18-64 jaar	65 en meer
Alveringem	23%	60%	18%
De Panne	15%	57%	28%
Koksijde	12%	57%	31%
Nieuwpoort	14%	58%	28%
Veurne	18%	60%	22%
Vlaams Gewest	19%	62%	19%

In 2005 waren de cijfers nog als volgt:

Aandeel leeftijdscategorie (2005)	0 – 19 jaar	20 – 64 jaar	65 – 95 jaar
Alveringem	26,7 %	54,6 %	18,6 %
De Panne	18,5 %	55,2 %	26,2 %
Koksijde	17,0 %	57,7 %	25,2 %
Nieuwpoort	19,5 %	56,8 %	23,5 %
Veurne	23,8 %	56,6 %	19,5 %
Vlaams Gewest	22,1 %	60,0 %	17,8 %

Een prognose van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) over de evolutie van de bevolking tegen 2025, opgemaakt in 2009, verwacht voor de hele kustlijn een stijging van de gemiddelde leeftijd van 46,3 naar 50,8 jaar. Het aantal kinderen aan de kust wordt verwacht tegen 2025 met circa 13 % te dalen, het aantal ouderen wordt verwacht met 40% te stijgen

De kust is ook koploper wat betreft het aantal in de echt gescheiden inwoners. De Westkustgemeenten staan opnieuw in de top 10. Veurne en Alveringem zijn meer in de middenmoot te vinden.

regio	Diksmuide	Aantal inwoners op 1/1/2013
Diksmuide		16.517
Lo-Reninge		3.331
Houthulst		9.886
Totaal		29.734

Totale regio: 29.734 + 60.845= 90.579

Economie

Tot het begin van de twintigste eeuw vormden voornamelijk de landbouw en in veel beperktere mate de visserij de voornaamste bestaansmogelijkheden in het arrondissement. **De regio wordt dan ook nog altijd door het landbouwverleden gekenmerkt.**

Het ontstaan van het kusttoerisme bood de kustbewoners toen het economisch minder goed ging nieuwe bestaansmogelijkheden. Het kustgebied ging op die manier een eigen economische structuur vertonen, afwijkend van de rest van het arrondissement.

Van noemenswaardige industrieën was nauwelijks sprake tot begin van de twintigste eeuw. De economie in het arrondissement is daarom vnl. een handels- en dienstensector, maar tewerkstelling wordt nog meer gehaald in de quartaire sector (onderwijs, overheidsdiensten en gezondheidszorg). Het aandeel van de tewerkstelling is in die sectoren een stuk hoger dan in de rest van West-Vlaanderen

Onderwijs

De 5-art regio heeft een ruime waaier aan onderwijsvormen en -niveaus. In De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en vooral Veurne is er, naast een groot netwerk van basisscholen, ook een degelijk en heel divers aanbod van secundair onderwijs, dat om en bij de 3000 leerlingen telt. In de gemeente Alveringem is er enkel kleuter- en lager onderwijs. De uitstraling van de scholen in de regio is groot. Een gevolg daarvan is een grote mobiliteit en uitwisseling van scholieren tussen de verschillende gemeenten van de streek.

Ook het **volwassenenonderwijs** (bv. Syntra en Vormingplus) is goed op dreef.

Het deeltijds kunstonderwijs heeft in de regio een grote uitstraling. De Westhoekacademie voor beeldende kunsten heeft in Koksijde haar hoofdschool en in Alveringem, De Panne, Nieuwpoort en Veurne filialen. De academie zorgt ervoor dat jonge plastische kunstenaars uit de regio een kans en een degelijke vorming krijgen. De Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans van Veurne heeft, naast de hoofdschool in Veurne, dan weer filialen in Alveringem, De Panne, Koksijde en Nieuwpoort. Beide instellingen staan open voor zowel jongeren als volwassenen. In het verleden toonde het deeltijds kunstonderwijs al bereidwilligheid om over de grenzen te kijken naar projecten met andere velden. De tentoonstelling Open (ge)dicht, waarbij het Atelier Textiele Kunst van de WAK samenwerkte met het Museum voor Sleutel en Slot is hiervan een voorbeeld.

Cultuuractoren en het culturele veld

Culturele programmatie

In de 5-art regio is één erkend cultureel centrum aanwezig, het c.c.CasinoKoksijde. Het c.c.CasinoKoksijde vervult in de regio een centrumfunctie. Het centrum heeft zeker ingespeeld op een acute nood en heeft een grote uitstraling in het arrondissement Veurne en ver daarbuiten.

In Nieuwpoort wordt geprogrammeerd in het Centrum Ysara (een gemeenschapscentrum). Vanaf oktober krijgt Nieuwpoort ook een tweede zaal, met de zaal City in de stad.

Deze twee 'culturele centra' overleggen (regelmatig) met elkaar en met culturele centra in de regio om de cultuurprogrammatie in de mate van het mogelijk af te stemmen. Betrokken bij dat overleg zijn verder nog 'Het Bedrijf', een initiatief van de vzw OTO, die in een klein zaaltje in Oostduinkerke programmeren en verder het c.c. Kruispunt uit Diksmuide en het cultureel centrum 'De Branding' in Middelkerke.

De andere gemeenten programmeren sporadisch en meer ad hoc. In Veurne voorziet de cultuurdienst in de zomer dit jaar voor de tweede keer in 'Maandag Variaties', een divers cultureel zomerprogramma. Met de komst van de evenementenhal Furn'Event wordt een stijging van het aantal voorstellingen verwacht. Ondermeer de cultuurraad van Veurne zou daar voorstellingen organiseren.

Al met al (b)lijkt er steeds meer geprogrammeerd te worden, ook door andere diensten als bv. een jeugddienst, waardoor het overzicht houden moeilijker wordt. In het verleden signaleerden 'bookers' en plaatsingsbureaus een potentiële overlap, wat nu minder het geval blijkt, waardoor de voorbije jaren regelmatig voorstellingen kort op elkaar in verschillende gemeenten volgden, met de nodige wrevel tot gevolg.

Bibliotheken

In elke 5-art gemeente is er een openbare gemeentelijke bibliotheek. Deze bibliotheken maakten in de laatste decennia een hele evolutie door op veelal nieuwe locaties. De bibliotheken van de 5-art gemeenten Alveringem, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne vormen sedert 1999 samen de 'Westkustbibliotheken'. De 'Westkustbibliotheken' zijn sinds de vorige legislatuur opgenomen onder de 5-art koepel.

In de loop van 2013-2014 volgen de bibliotheken hun eigen toekomsttraject.

De kunsten

De kust is altijd al een aantrekkelijke plaats geweest voor beeldende kunstenaars. Ook in Veurne en Alveringem krijgen ze hun plaats. De verschillende steden en gemeenten hebben dan ook al een jarenlange traditie van plastische en beeldende kunsten waarop het cultuurbeleid grotendeels steunt. De pijlers van dit beleid zijn onderwijs, logistieke ondersteuning van de kunstenaars en een gericht aankoopbeleid.

Het kunstonderwijs heeft in de regio een grote uitstraling. De gemeentelijke Westhoek Academie heeft in Koksijde haar hoofdvestiging en in Alveringem, De Panne, Nieuwpoort en Veurne filialen. Ze zorgt er voor dat jonge (en ook minder jonge) plastische kunstenaars uit de regio een kans krijgen. De Academie voor Muziek en Woord van Veurne heeft eveneens afdelingen in Alveringem, De Panne, Koksijde en Nieuwpoort. Zij heeft tot doel de cultuurparticipatie van de bevolking te bevorderen. Cultuurbeleving promoten in het onderwijs stimuleert immers het lokale culturele leven. Een ruim aanbod deeltijds kunstonderwijs draagt bij tot een grotere uitstraling van de streek.

Het culturele erfgoed

De ontsluiting van het cultuurhistorisch erfgoed is voor de Westhoek altijd een belangrijk gegeven geweest. De rijke en unieke geschiedenis van de streek is daar niet vreemd aan. Ook door de mogelijkheden die het kusttoerisme aanbiedt, profileert de regio zich als een paradijs voor wie houdt van cultuur en natuur. De 5-art gemeenten bezitten een rijk bouwkundig, historisch, natuurkundig en kunstpatrimonium.

Voor een uitgebreid overzicht het erfgoed, de erfgoedactoren en het beleid dat 5-art wil voeren rond cultureel erfgoed willen we verwijzen naar de cultureel erfgoedbeleidsplan, die 5-art en Hout-en Blooteland in 2009 opstelden.